

BÖJTE CSABA – CSÁK JÁNOS

Az élet jó oldala

Értékek keresése az ingatag világban

A nyolcvanas évek végén találkoztunk először Kolozsváron, amikor Csaba testvér egyetemi lelkész volt. Mély benyomást tett rám, ahogyan a kollégiumban az egyetemistákkal beszélt. Megérezte a lendületüket, és rájuk hangolódva képes volt tovább terelni őket, ami különösen nagy dolog. Időnként újra találkoztunk, én pedig lenyűgözve figyeltem azt a bátorságot, ahogy Csaba testvér megkezdte a dévai kolostor újjáépítését, majd az árva gyerekek befogadását. Ő volt az első olyan személy, aki azt az élményt keltette bennem, hogy egyenesen halad a lelkével összhangban lévő autentikus útján. Ennek forrása, ahogy ő szokta mondani, hogy megimádkozza a dolgokat, odahallgat Istenre. Ez az ő óriási támasza, és az ebből fakadó belső nyugalom, bizonyosságérzés az, amit modern világunkban mindenki keresgél.

A vezetői hivatás elkerülhetetlen és állandó velejárója a magányosság. Irányítani más embereket, folyamatokat, közben valahonnan folyvást erőt meríteni. Ennek a forrása lehet a Jóisten, a család vagy egy társ, barát. A munkatársak nemigen tudják betölteni ezt a szerepet, hiszen ők vagy beosztottak, vagy versenytársak, legalábbis az üzleti életben. A magányosság akkor érzékelhető leginkább, amikor az embernek nagy és a külvilág számára elrugaszkodottnak vagy akár örültnek tűnő ötletei támadnak. Amikor Csaba testvér elkezdte befogadni a gyerekeket, akkor az egyházban, a rendben

sem volt mindenki egyértelműen támogató. Nekem is akadt már számos nem szokványos ötletem a pályám során, számtalanszor megkaptam, hogy minek kergetek mindenféle álmokat, nyugodjak le végre. A Csaba testvérrel töltött idők, a sok utazás, a séták, a közös autózások rengeteget segítettek abban, hogy az álmok a helyükre kerüljenek, elváljanak egymástól a valóban értékes alkotó elképzelések és azok, amelyeket csak azért táplálunk, mert megengedhetjük magunknak, vagy nincs jobb dolgunk.

Amikor öltönyben, nyakkendőben a londoni Ritzben, a New York-i Four Seasons szállodában vagy a Wall Street egyik felhőkarcolójának ötvenedik emeletén tárgyal az ember akkora összegekről, amelyeket elképzelni is nehéz, akkor könnyű elveszíteni a valóság dimenzióit. Számomra a Csaba testvérhez fűződő barátság és a Szent Ferenc Alapítványban végzett munka – melyet én támogatóként, tanácsadóként és a kétezres évek elejétől miniszterségemig felügyelőbizottsági tagként segítettem – tulajdonképpen magát az egyensúlyt jelenti, hogy ne veszítsem el a kapcsolatomat a valóságos világgal. Bárhova vezet és emel a tudásod, a szorgalmad és a szerencséd, soha ne feledkezz meg arról, hogy a végső valóság nem csak anyagi javakból és a bankszámládból áll, hanem konkrét emberi személyek konkrét sorsából.

Egyik alkalommal behoztak Déván egy összefagyott kezű kétévesforma kislányt, aki még beszélni sem tudott, csak makogni. Láttam, ahogy Csaba testvér azt a pici lányt megnyugtatja, feloldja a görcseit, és ez rögvest visszahozott a földre. A nyers, sokszor döbbenetes testi,

lelki és szellemi szenvedés és igazságtalanság láttán sokan leblokkolnak, dühöt és tehetetlenséget éreznek a világ iránt. Számomra az ilyen tapasztalatok azt üzenik, hogy bármilyen nagy is a baj, érdemes cselekedni.

Csaba testvér annak idején azt mondta, meg kell szelídíteni ezeket a gyerekeket, akiket épp azok bántottak, akiktől a legtöbb szeretetet és biztonságérzetet kellett volna kapniuk. Ez a szelídítés pedig úgy kezdődik, hogy elmagyarázod nekik: bármi történjék is, van valaki, akinek te fontos vagy, és ez a személy a Jóisten, aki mindig odafigyel rád, semmilyen körülmények között nem hagy el, és nem akar téged bántani. Ez a gondolat azóta is erőt ad nekem. Sokkal jobb ember lettem a Csaba testvérral összekötő barátság révén.

Egy menedzser feladata sok esetben nagyon hasonló ahhoz, mint amilyen az árvaházi vagy gyermekvédelmi munka. Egy szervezetben is éppúgy találkozunk bonyolult problémákkal, amelyek megoldása mindig emberi beavatkozást igényel. Látjuk a problémákat, és a megoldásukhoz elkezdjük összegyűjteni az információkat. De mit tegyünk akkor, ha százával tornyosulnak a nehézségek előttünk? Melyik megoldása a legsürgetőbb? Ilyenkor sokan halasztgatják a döntéseket, vagy azt mondják: úgysem tudom megoldani mindegyiket, inkább bele sem kezdek. A gyermekvédelemben ez a luxus nem engedhető meg, mert emberi sorsokról van szó. De valójában az élet más területein is éppilyen fontos, hogy valamilyen fontossági sorrendet állítsunk fel, és tegyük meg azt, amire lehetőségünk van.

Persze sosem lehet mindent tökéletesen megoldani, minden problémát idejében kezelni. A dévai Szent Ferenc Alapítvány sem képes a világ vagy Erdély vagy akár csak egyetlen város összes elhagyott gyermekét megmenteni. A világ összes igazságtalanságát nem tudjuk megoldani. De az járható út, hogy először egy gyermeket, utána kettőt, majd hármat magunkhoz veszünk, és gondoskodunk az oktatásukról, nevelésükről. És lám, mára már több mint hatezer gyerekhez értünk el és fogadtunk be, közülük sokan mára már saját lábukon önállóan megállni képes felnőtté váltak. Egy egész kisvárosnyi gyermek élete fordult jobbra, és másoké is, akik keresztszülők, segítők, nevelők lettek, akik átmentek ezen a rendszeren, vagy akár csak a hírét hallották. Pontos hasonlat az alapítványra, amit Csaba testvér szokott használni: Szent József elfogadja Máriát, felnevelik Jézust, aki aztán végigmegy a maga útján. Mindez annyit jelent számomra, hogy igyekezzek az erőm és tehetségem révén megoldható kérdésekkel foglalkozni, ne pedig azon búsongani, hogy mi minden nincs megoldva a világon.

A barátságunk elmélyülését segítette, hogy hasonló kihívásokkal kellett szembenéznünk, és elég sok időt töltöttünk együtt. A találkozások számomra mindig tartalmas, örömteli idők. Olyan érzés, mint amit a kisgyerek érezhet, amikor feldobják: kacagni kezd. Az én szakmában, a szervezetek irányításában sikernek éljük meg, amikor megjelenik egy új termék, vagy megkötünk egy nagy üzletet. De ami a Szent Ferenc Alapítványnál történik, hogy különböző háttérű, különböző helyekről származó gyerekek élnek egy nagy családban,

CSÁK JÁNOS

és együtt építik, bátorítják és vigasztalják egymást, azt tanította meg nekem, hogy mennyire lehet örülni az élet apró dolgainak. Ez az, amit a modernításban nagyon sokszor elfelejtünk. Álljunk meg, és örüljünk annak, ami van. Ne habzsoljunk, és ne akarjunk túlzásokba esni, hanem adjunk hálát azért, ami van.